

Työasiainvaliokunnan mietintö 15/1996 vp

Hallituksen esitys laeiksi työsuojeluhallinnosta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunta on 11 päivänä lokakuuta 1996 lähettänyt työasiainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 178/1996 vp.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Matti Itonen työministeriöstä, ylijohtaja Arto V. Klemola sosiaali- ja terveysministeriöstä, piiripäällikkö Markku Riipinen Hämeen työsuojelupiiristä, piiripäällikkö Seppo Tarnanen Kuopion työsuojelupiiristä, piiripäällikkö Jaako Itäkannas Uudenmaan työsuojelupiiristä, neuvottelupäällikkö Rauno Lindahl Palvelutyönantajista, lakimies Janne Metsämäki Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, asiamies Tapio Kuikko Teollisuuden ja Työnantajien Keskusliitosta, asiamies Seppo Ruotsalainen Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:sta, apulaispääsihteeri Jaan Vingisaar Valtion yhteisjärjestö VTY:stä, puheenjohtaja Seppo Heinilä Työsuojeluhallinnon Tekniset TSHT ry:stä ja liittohallituksen jäsen Olavi Ontronen Valtion ja erityispalvelujen ammattiliitto VAL:sta. Lisäksi valiokunta on saanut kirjalliset lausunnot Akavalta ja Suomen Yrittäjiltä.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työsuojeluhallinnosta annettua lakia ja eräitä siihen liittyviä lakeja. Muutoksen tarkoituksena on siirtää työsuojeluhallinto tehtävineen ja tukitoimineen sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle. Työministeriön työsuojeluosasto siirretään osastoksi sosiaali- ja terveysministeriöön. Työsuojeluosaston henkilöstö ja muu työsuojelutehtäviä hoitanut henkilöstö siirretään sosiaali- ja terveysministeriöön. Työsuojelun piirihallinto virkoineen siirretään samalla sosiaali- ja terveysministeriön alaisuuteen tehtävien säilyessä entisellään.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi 11 muuta lakia. Esitys liittyy valtion vuoden 1997 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1997.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää hallituksen esitykseen sisältyviä lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä seuraavin muutoksin.

Lyhyen ajan kuluessa työsuojeluhallinnon organisaatiota on muutettu useita kertoja ja uudistuksia ehdotetaan jatkettavaksi myös tämän esityksen jälkeen valtion aluehallinnon uudelleen järjestelyn yhteydessä. Hallituksen esitykseen sisältyvissä lakiehdotuksissa ei ehdoteta yksilöitäväksi työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaavaa ministeriötä nimeltä. Lakiteknistä ratkaisua perustellaan valtioneuvoston joulukuussa vuonna 1995 antamalla periaatepäätöksellä ministeriöiden toimialamuutosten ja toimialasäännösten valmistelusta. Valiokunta katsoo, että on olemassa erityisiä syitä, joiden perusteella työsuojelusta vastaava ministeriö on yksilöitävä nimeltä kahdessa keskeisessä työsuojelua koskevassa laissa. Tällaisia syitä ovat työsuojelun puolueettomuuden ja riippumattomuuden korostaminen, valvontatoimenpiteiden vaikutus kansalaisten oikeudelliseen asemaan sekä lainsäädännön informatiivisuus.

Työsuojeluhallinnon siirtäminen työministeriöstä sosiaali- ja terveysministeriöön merkitsee sitä, että työsuojelulainsäädännön valmistelu ja valvonta erotetaan kahteen ministeriöön. Ratkaisu ei ole työsuojelun alalla ainutlaatuinen; työsuojeluvälvönnän tehtäviin kuuluu nykyisinkin muilla hallinnonaloilla valmistellun lainsäädännön valvonta. Työsuojeluvälvönnän tehokkuus edellyttää ministeriöiden välistä ja erityisesti sosiaali- ja terveysministeriöön siirrettävän työsuojeluosaston ja työministeriön työympäristöosaston kiinteää yhteistyötä.

Edellä esitetyin perustein

valiokunta edellyttää ministeriöiden välistä yhteistyötä työsuojeluvälvönnän johtamisessa ja toteuttamisessa. Organisaatiouudistus ei saa heikentää työsuojeluvälvönnän

devalvontaa, ja uudistuksen vaikutuksia on seurattava tarkoin ja mahdollisiin epäkohtiin on puututtava välittömästi.

että hallituksen esitykseen sisältyvät 3.—12. lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina ja
että hallituksen esitykseen sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

Edellä lausutun perusteella työasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

1.

Laki

työsuojeluhallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työsuojeluhallinnosta 8 päivänä tammikuuta 1993 annetun lain (16/93) 2 §:n 2 momentti sekä
muutetaan 1 § ja 4 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §
Työsuojeluhallinnon tehtävänä on *sosiaali- ja terveysministeriön* johdolla huolehtia työsuojelun alueellisesta ohjauksesta ja valvonnasta.

4 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

2.

Laki

työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työsuojelun valvonnasta ja muutoksenhausta työsuojeluasioissa 16 päivänä helmikuuta 1973 annetun lain (131/73) 13 §:n 2 momentti, 15 a §—15 e §, 18 §:n 2 momentti ja 22 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 13 §:n 2 momentti ja 18 §:n 2 momentti 8 päivänä tammikuuta 1993 annetussa laissa (17/93), 15 a—15 e §, 29 päivänä tammikuuta 1993 annetussa laissa (145/93) sekä 22 §:n 2 momentti 26 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa (1037/93), sekä
lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna 16 päivänä tammikuuta 1987 annetulla lailla (29/87) ja mainitulla 29 päivänä tammikuuta 1993 annetulla lailla, uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §
Tässä laissa tarkoitetaan ministeriöllä *sosiaali- ja terveysministeriötä*. Työsuojeluviranomaisella tarkoitetaan tässä laissa mainittua ministeriötä ja työsuojelun piiriviranomaista.

13, 15 a — 15 e, 18 ja 22 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Reijo Lindroos /sd, varapuheenjohtaja Armas Komi /kesk, jäsenet Anne Huotari /vas, Hannu Kemppainen /kesk, Paula Kokkonen /kok, Pirkko Pelto-

mo /sd, Heikki Rinne /sd, Outi Siimes /kok, Raimo Tiilikainen /r, Maija-Liisa Veteläinen /kesk, Marja-Leena Viljamaa /sd ja Jorma Vokkolainen /vas.
